

БЪЛГАРИСТИКАТА КАТО ЕДНА ОТ СЛАВЯНСКИТЕ ФИЛОЛОГИИ ВЪВ ФИЛОСОФСКИЯ ФАКУЛТЕТ НА УНИВЕРСИТЕТА „КОМЕНСКИ“ В БРАТИСЛАВА

Миглена Михайлова-Паланска

Университет „Коменски“ – Братислава

Институт за български език „Проф. Л. Андрейчин“ – Българска академия на науките

Наталия Щастна

Университет „Коменски“ – Братислава

Резюме. Авторките на статията проследяват възникването и развитието на славистиката и в частност на българистиката във Философския факултет на Университета „Коменски“ в Братислава¹. Историята им започва със създаването на Семинара по славянски филологии през 1921 г. и продължава в основаната през 1964 г. Катедра по славистика и индоевропеистика. Отделя се място на традициите в обучението по български, полски, словенски, сръбски и хърватски език и култура, както и на възможностите за тяхното изучаване, които към днешна дата осигурява Катедрата по славянски филологии. Обръща се внимание на процеса на налагане на българистиката като специалност и се проследява актуалното ѝ състояние – програмите, в които тя се изучава, включените в учебния план задължителни и задължителноизбираеми дисциплини, преподавателският състав и т.н. Статията е посветена на 60-годишнината на Катедрата по славянски филологии, на 100-годишнината от рождението на нейния основател проф. Шимон Ондруш и на 100-годишния юбилей на полонистиката, които ще бъдат чествани през акад. 2024/2025 г.

Ключови думи: българистика; полонистика; словенистика; сърбистика; хърватистика; Катедра по славянски филологии; Философски факултет на Университета „Коменски“ в Братислава

Приблизително по времето, когато Факултетът по славянски филологии на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ се обособява като самостоятелно звено (1965 г.), в Университета „Коменски“ в Братислава е положено началото на Катедрата по славистика и индоевропеистика (1964 г.). Както е известно, историята и на двете славистични образователно-научни организации

започва още с основополагането на университетите в София и Братислава. В първото висше учебно заведение в България, започнало дейността си като Висш педагогически курс през 1888 г., в началото се обучават само студенти по славянска филология и по история. През 1921 г. отваря врати един от първите факултети на Университета „Коменски“ в Братислава – Философският факултет. Непосредствено след това в него е открит Семинарът за славянски филологии, който изиграва значителна роля за прокарването на славистично образование и на славистиката изобщо в Словакия.

Славянските езици, които се изучават в Семинара за славянски филологии още от създаването му, впоследствие в Катедрата по славистика и индоевропеистика, а днес и в Катедрата по славянски филологии във Философския факултет на Университета „Коменски“ в Братислава, са: български, полски, словенски, сръбски и хърватски. През тези повече от 100 години, с кратки прекъсвания в различни периоди, в преподаването им се включват както местни, така и чуждестранни лектори. През acad. 1922/1923 г. сърбохърватски език и литература започва да води Щефан Влахов (Kulihová 2014, p. 73). Година по-късно от Ягелонския университет идва първият полски лектор д-р Йежи Погоновски (Paňčíková 2014, p. 66). Семинарните занятия по български език за начинаещи датират от acad. 1925/1926 г. Обучението се провежда от руския професор Валерий А. Погорелов², който, преди да пристигне в Братислава, три години е бил учител в Първа мъжка гимназия в София и е работил в Народната библиотека. С преподаването на словенски език през acad. 1938/1939 г. се заема тогавашният член на Семинара Йозеф Амбруш (Kmecová 2014, p. 80).

За възможността словашките студенти да изучават изброените славянски езици и култури е безспорен приносът на основателя на Семинара по славянски филологии проф. Милош Вейнгарт³. Научните занимания на видния славист са насочени към старобългаристиката, сравнителната граматика на славянските езици и културата на славянските народи. Отделни въпроси на българската литература и култура са отразени в трудовете му: *Počátky bogomilství, prvního opravného hnutí u Slovanů, Bulhaři a Carhrad před tisíciletím* и *Přehled literatury bulharské*. Един от неговите ученици, проф. Ян Станислав, през 1945 г. става ръководител на Семинара, а с научната си дейност допринася за развитието на старобългаристиката в Словакия. Пионерът на литературоведските изследвания в Славянския семинар е проф. Франк Волман, който чете лекции за творчеството на полските творци Стефан Жеромски, Владислав Станислав Реймонт, Юлиуш Словацки, както и за българската, словенската и сърбохърватската драма, които в по-широк мащаб са разгледани в монографиите *Žeromski a Reymont: K slovanskému individualismu*, *Juljusz Słowacki: Theokratické řešení vůdcovského problému*, *Bulharské drama*, *Slovinské drama*, *Srbochorvatské drama*, *Dramatika slovanského jihu* и др. (Ondruš, Huťanová 1993, pp. 2 – 5).

С цел по-задълбоченото изучаване на славянските езици, литератури и култури през 1964 г. възниква Катедрата по славистика и индоевропеистика. Неин основател и пръв ръководител е тогавашният декан на Философския факултет на Университета „Коменски“ проф. Шимон Ондруш – признат славист и индоевропеист. Негова е заслугата за въвеждането на българистиката в Братиславския университет, като в знак на благодарност от българската държава е удостоен с орден „Кирил и Методий“ – I степен. Тя фигурира в учебния план от acad. 1965/1966 г. като трета специалност със срок на обучение 4 години. Преди институционализирането ѝ традициите в изучаването на българския език, които поставя проф. В. А. Погорелов, са продължени от Юлия Стайкова – плодотворен преводач на българска художествена литература на словашки език. Сред авторите, чиито произведения превежда, се нареждат Димитър Талев, Павел Вежинов, Калина Малина, Блага Димитрова и др. През acad. 1951/1952 г. са въведени по два часа седмично български език за студентите по словашка филология, които са поети от Георги Досев Георгиев – по това време член на Катедрата по русистика, славистика и модерни филологии. Наследяват го проф. Винсент Бланар, автор на над 40 публикации с българистична насоченост, и д-р Георги Вълчев от Чехословашко-съветския институт към Словашката академия на науките (Dobříková, Atanasovová 1996, pp. 55 – 57).

Още в първите години на нововъзникналата Катедра по славистика и индоевропеистика отделните славянски филологии постепенно се конституират като специалности. Известно е, че полонистиката получава статут на специалност още преди това, през acad. 1957/1958 г., когато започва да се изучава в комбинация със словакистика, русистика или библиотекознание⁴ (Pančíková 2014, p. 69). Началото на сърбохърватистиката се поставя през acad. 1964/1965 г., а година по-късно – на българистиката. И двете специалности първоначално се изучават в комбинация със словакистика, впоследствие и с други филологии – руска, английска, немска, италианска и т.н.

Абсолвентът на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ д-р Милан Одран е първият назначен българист в Катедрата по славистика и индоевропеистика. Автор е на помагало по български език и съставител на българско-словашки речник от областта на туризма. Университетската българистика в Братислава е представена и от други възпитаници на Софийския университет: езиковеда доц. Емил Хорак, д-р Яна Хутянова, чиито научни интереси са в полето на старобългаристиката, и литературоведа д-р Ян Кошка от Института за световна литература към Словашката академия на науките, който повече от 20 години е хоноруван преподавател по българска литература. На нея посвещава целия си професионален път, свидетелство за което са както многобройните му преводи на български писатели и поети, така и редица научни трудове: *Slovensko-bulharské literárne vzťahy* (1826 – 1918), *Bulharská básnická moderna*, *Recepcia ako tvorba. Slovensko-bulharské vzťahy* (1826 – 1989) и др.

За заслуги за популяризирането на българската литература е награден с орден „Стара планина“ – I степен. След Я. Кошка до 2004 г. българска литература преподава доц. Игор Хохел от Университета „Константин Философ“ в Нитра, който е завършил българска и словашка филология в Братислава, а в периода 1982 – 1985 г. е лектор по словашки език в Софийския университет (Dobříková, pp. 56 – 59). Нареща се сред продуктивните преводачи на българска художествена литература, наскоро излезе преводът му на „Времеубежище“ от Георги Господинов.

Развитието на славянските филологии в Университета „Коменски“ в Братислава продължава и след преименуването през 1987 г. на Катедрата по славистика и индоевропеистика в Катедра по славянски филологии. Влияние върху нейната структура до известна степен оказват демократичните промени и разпадането на Югославия през 90-те години на 20. век. От идването на първия лектор от Сърбия през акад. 1928/1929 г. до началото на военните действия в Югославия, когато за няколко години в учебния процес са ангажирани само местни преподаватели, се редуват сръбски и хърватски лектори. След възникването на Хърватската република и подписването на двустранно споразумение за сътрудничество в областта на образованието, науката и културата през акад. 1994/1995 г. се обособява специалността „Хърватски език и култура“⁵, получава акредитация и става част от бакалавърската и магистърската програма „Писмен и устен превод“, като обикновено се комбинира с английски, италиански, немски или словашки език (Kulihová 2014, p. 76). Командирова се хърватски лектор, а от акад. 2012/2013 г., без прекъсване до момента, сръбското образователно министерство също изпраща свой лектор. Несистемното преподаване на словенски език през годините остава в историята и от акад. 1992/1993 г. редовно се командирова словенски лектор.

След проф. Ондруш ръководството на славистиката се поема от сърбохърватиста доц. Емил Хорак, а след него – от полонистите проф. Йозеф Хвишч и проф. Марта Панчикова. От 2010 г. неин ръководител е българистката проф. Мария Добрикова. В съвременното динамично общество сме свидетели на не особено голям интерес към славистиката и хуманитаристиката изобщо. В много европейски университети е видима тенденцията към закриване или реструктуриране на славянските филологии. Неимоверни са усилията, положени от проф. Мария Добрикова, за съхраняването им в Братиславския университет. Той е нейната Алма матер, където се дипломира като магистър по българска и словашка филология с дипломна работа върху фразеологизмите в романа на Павел Вежинов „Нощем с белите коне“. След като защитава дисертацията си *Minimálne frazémy v slovenčine a bulharčine*, през 1981 г. става редовен член на Катедрата по славистика и индоевропеистика. Хабилютира се с монографията *Vlastné meno ako komponent slovenských a bulharských frazém (na pozadí asymetrie frazeologických koncepcií)*. От 2020 г. е редовен професор

по научната специалност „Славянски езици и литератури“. Проф. Добрикова води редица теоретични и приложни българистични и славистични дисциплини. Под нейното ръководство са защитени десетки дипломни работи и 4 дисертации (по полонистика, словенистика, сърбистика, хърватистика). В момента ръководи петата си докторантка, която също е българистка. За целите на учебните занятия по граматика и транслатология създава няколко помагала, с Маринела Вълчанова издават учебника по български език *Základy bulharčiny. Teória a прах* (2002, 2014). Научните ѝ интереси в областта на фразеологията, етнолингвистиката, превода са отразени в многобройни публикации и проекти. Участва в редакционната колегия на хуманитарните списания „Български език и литература“, *Slavica Slovaca* и др., както и в редица специализирани комисиони и журита. За приноса в областта на българистиката проф. Добрикова е удостоена с отличия от Министерството на образованието и науката и Министерството на културата на Р България, Българската академия на науките и др.

От самото начало на славистиката в Университета „Коменски“ до ден-днешен се разчита в голяма степен на командированите на базата на междуправителствени или междууниверситетски спогодби и програми чуждестранни лектори. Благодарение на тяхната педагогическа и научноизследователска дейност е възможна пълноценната работа на Катедрата по славянски филологии – те са нейни пълноправни членове, включват се в проектите ѝ, ръководят дипломни работи на студентите, участват в държавните изпитни комисиони, определяни са за съгаранти на славистичните програми⁶. Първият български лектор, Иван Буюклиев от Софийския университет, е командирован за периода 1967 – 1971 г. Следват: Донка Вакарелска-Чобанова от ИБЕ – БАН (1971 – 1974), Веса Кювлиева-Мишайкова от ИБЕ – БАН (1974 – 1976), Деспина Илиева от ИЧС – СУ (1976 – 1981), Лилия Манолова от ИБЕ – БАН (1981 – 1986), Игнат Георгиев от ВТУ (1986 – 1990), Николай Даскалов от ВТУ (1990 – 1994), Мария Атанасова от ВТУ (1994 – 1998), Маринела Вълчанова (Младенова) от ЮЗУ (1998 – 2002), Татяна Ичевска от ПУ (2002 – 2006), Евгени Зашев от КМНЦ – БАН (2006 – 2011), Дарина Дончева от ПУ (2011 – 2013), Лиляна Цонева от ВТУ (2013 – 2014), Людмила Кирова от ДЕО – СУ (2014 – 2018), Миглена Михайлова-Паланска от ИБЕ – БАН (2018 – настоящем). Обикновено в преподаването на всеки един от славянските езици и култури са ангажирани двама преподаватели – местен и командирован.

Днес Катедрата по славянски филологии предлага за изучаване славянските езици (български, полски, словенски, сръбски, хърватски) и културите на техните народи в рамките на три акредитирани бакалавърски и магистърски програми: „Български език и култура“ (от acad. 1965/1966 г.), „Славянски изследвания“ (от acad. 2016/2017 г.), „Централноевропейски изследвания“ (от acad. 2012/2013 г.). Бакалавърската програма е с продължителност 3 години и за успешното ѝ завършване е необходим не само определен брой кредити

по съответните задължителни, задължителноизбираеми и избираеми дисциплини, но и защита на дипломна работа. Подобни са изискванията и за магистърската програма, където освен задължителния брой кредити и защита на дипломна работа за магистърска степен се полагат и държавни изпити.

Реализацията на централноевропейските изследвания се дължи на сътрудничеството между няколко катедри от Философския факултет на Университета „Коменски“ – Катедрата по славянски филологии, Катедрата по германистика, нидерландистика и скандинавистика, Катедрата по археология и културна антропология, Катедрата по словашка история, Катедрата по обща история и Центъра за словашки език като чужд Studia Academica Slovaca. В програмата се изучават по избор два от следните езици: немски, полски, словашки, словенски, унгарски (т. нар. език А и език Б или два езика А), както и съответните култури. Единствено за немския език се изисква владенето му от бъдещите студенти на ниво минимум В1 от Общата европейска референтна рамка, за останалите езици не се поставя подобно условие. Тази програма е предпочитана от чуждестранни студенти, тъй като обучението в бакалавърската степен се провежда на английски език. В края на магистърската програма се очаква владене на език А на ниво С1, а на език Б – на ниво В1. Държавните изпити са два – теоретически и практически изпит по съответните два езика и по литературата на език А.

Продукт на Катедрата по славянски филологии е филологическата програма „Славянски изследвания“. В нея от първи курс паралелно се изучават два славянски езика – български, полски, словенски, сръбски, хърватски, като комбинациите от тях могат да бъдат различни⁷. С оглед на задължителните предмети са предвидени по 4 учебни часа седмично за теоретико-практически курс по съответния език. Изучава се литературата на славянския език – от началните етапи и последвалите я процеси (в бакалавърската степен) до нейните съвременни постижения (в магистърската степен). Различни теми от областта на културата на дадената славянска държава се засягат в курсовете по странознание, увод в културата и литературата и др. Старобългарският език е също задължителна дисциплина за студентите слависти. С цел да придобият по-широки славистични познания, студентите могат да запишат и задължителноизбираеми или избираеми предмети, чието съдържание е свързано с останалите славянски езици и култури. Държавните изпити са теоретичен и практически изпит по изучаваните два езика (за ниво на владене С1), както и по техните литератури.

Една от първите и успешните образователни програми на Философския факултет на Университета „Коменски“ е „Писмен и устен превод“ в комбинация от два езика. Към момента „Български език и култура“ е единствена специалност на Катедрата по славянски филологии, включена в транслатологичната програма. Тази привилегия е резултат от обезпечаването на специ-

алността с главен гарант (проф. М. Добрикова) и съгаранти. Бъдещите преводачи посещават същите часове като студентите по славянски изследвания, но към задължителните дисциплини се отнасят и редица транслатологични – превод на специализиран и художествен текст, консекутивен и симултанен превод, които са част от държавните изпити по българистика наред с теоретико-практическият изпит по български език и изпита по българска литература.

Във Философския факултет на Университета „Коменски“ в Братислава са акредитирани 15 докторантски програми и една от тях е „Славистика“, която се реализира съвместно с Катедрата по русистика и източноевропейски изследвания. За последните 10 години успешно защитилите докторанти от Катедрата по славянски филологии са 7 на брой, като всичките работят или са работили в нея. В момента в редовна форма се обучава и докторантка по българистика.

Изучаването на славянските езици не се ограничава единствено в изброените по-горе специалности на Катедрата по славянски филологии. Те се предлагат като отделен избираем предмет на всички студенти и докторанти от Университета „Коменски“ в рамките на няколко семестъра, като по този начин се осигурява възможност за овладяването на езика на по-високо ниво. Достъпни за всички студенти са и останалите културологични дисциплини, като странознание, увод в литературата и културата, кино на славянската страна или учебна екскурзия в съответната славянска земя. Те също се радват на интерес, а студентите споделят със задоволство придобитите познания по културата на още една славянска държава, в повечето случаи непозната за тях до момента. Актуални към момента са договорите по „Еразъм+“ на Катедрата по славянски филологии с Факултета по славянски филологии на СУ „Св. Климент Охридски“ и Института за български език при БАН, както и с други славянски университети. Освен по „Еразъм+“ студентите, докторантите и преподавателите на Университета „Коменски“ могат да посетят редица учебни заведения в славянските държави и по програмата за мобилност СЕЕPUS. От българското образователно министерство ежегодно се предоставят 4 стипендии за участие в летен езиков семинар в Софийския и Великотърновския университет.

Проект на Катедрата по славянски филологии е курсът по славянски езици за граждани, организиран всеки семестър. Провежда се веднъж седмично с времетраене 90 минути. При желание курсистите могат да продължат обучението си през следващите семестри, като за целта се формират допълнителни групи за съответните нива. Традиционно най-много са желаещите да изучават хърватски език, което се обяснява с многобройните почитатели на т. нар. „словашко море“ в Хърватия. Не липсва интерес и към останалите езици, в т.ч. и към българския, като заинтересовани са предимно словаци с бъл-

гарски корени или в роднински отношения с българи, както и родители на ученици от Българското средно училище „Христо Ботев“ в Братислава⁸.

Катедрата по славянски филологии във Философския факултет на Университета „Коменски“ е единствената в Словакия, която предлага обучение в бакалавърска, магистърска и докторантска програма по българистика, полонистика⁹, словенистика, сърбистика, хърватистика. И тази академична година, през която с различни мероприятия ще бъдат отбелязани няколко годишнини – 60 години от създаването на Катедрата, 100 години от рождението на основателя ѝ проф. Ш. Ондруш, 100 години от изучаването на полски език и култура, Катедрата по славянски филологии няма да престане да доказва, че има смисъл от славистичното образование и разнопосочните изследвания на славянските езици и култури. Пътят за съхраняването и прогреса им никога не е бил лесен, но не е липсвало желание да се продължи по него. И днес университетската славистика в Братислава е изправена пред редица предизвикателства, сред тях се открояват обезпечаването ѝ с гаранти на специалностите и привличането на повече студенти. Нейният ръководител и състав са наясно, че преодоляването им до голяма степен зависи от тяхното активно участие в научноизследователски проекти и публикуваните резултатите, от израстването в академичната йерархия, от разнообразяването на педагогическата дейност и отговорното отношение към обучението на студентите, от иницирирането на събития за популяризиране на изучаваните славянски езици и култури. Постигнатите цели чертаят и бъдещето на братиславската славистика.

БЕЛЕЖКИ

1. Статията се публикува в рамките на проекта на Министерството на образованието, научните изследвания, развитието и младежта на Словашката република Vega 1/0561/24 *Determinanty a metodologické impulzy poľsko-slovenskej interkultúrnej komunikácie*.
2. По-подробно за него вж. Погорелов, Валерий Александрович, Енциклопедия „Българско възраждане. литература периодичен печат литературен живот културни средища“, Т. 2, К-П (bas.bg)
3. Сред първите преподаватели във Философския факултет на Университета „Коменски“ в Братислава са редица чешки хуманитаристи, като проф. Милош Вайнгарт, проф. Франк Волман, проф. Алберт Пражак, проф. Доброслав Орел и др.
4. Много от бакалавърските и магистърските програми във Философския факултет на Университета „Коменски“ в Братислава се предлагат в комбинация от две специалности, напр. „Педагогика: унгарски език и философия“, „Етнология и музикология“, „Информационни науки и музеология“ и др.

5. Нейното съществуване е прекъснато през 2021 г. поради невъзможността да се осигури главен гарант на специалността – задължително условие за получаването на акредитация.
6. За да бъде акредитирана, всяка една университетска програма е необходимо да разполага с екип от специалисти с преподавателска и научноизследователска дейност в съответната област, отговарящи на определени критерии. Главният гарант е местен професор, а четиримата съгаранти могат да имат различни научни и образователни степени, като минималната е „доктор“. Всяка промяна в учебния план на програмата се гласува от Програмния съвет, чиито членове са петимата гарантите и по един представител на студентите, докторантите и потенциалните работодатели на абсолвентите.
7. Обикновено всяка академична година се предлагат всички езици, освен ако не възникнат непредвидени обстоятелства, например малко на брой желаещи за даден славянски език или невъзможността да се осигури квалифициран преподавател поради персонални промени в Катедрата (отпуск по майчинство, пенсиониране, липса на командирован лектор от съответната страна).
8. В Братислава се намира едно от двете български държавни училища в Европа (другото, БСУ „Д-р Петър Берон“, е в Прага). Преподава се по българската образователна система, словашкият език се изучава като чужд, а зрелостниците получават и българска, и словашка диплома за завършено средно образование. Не са рядкост случаите на възпитаници на Българското училище в Братислава, които продължават образованието като студенти по българистика в Университета „Коменски“.
9. Полонистика се изучава още в Прешовския университет. В него функционира лекторат по български език, за целите на който също се командирова лектор от България. Лекторат по полски език съществува в Университета „Матей Бел“ в Банска Бистрица.

REFERENCES

- DOBŘÍKOVÁ, M., 2014. Straty a nálezy bratislavskej bulharistiky. – *Philologica LXXIII. Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, pp. 55 – 63.
- DOBŘÍKOVÁ, M.; ATANASOVÁ, M., 1996. Bulharský jazyk a literatúra. *Štúdium slovanských filológií na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave*. T.R.I. Médium: Bratislava, pp. 55 – 61.
- KMECOVÁ, S., 2014. Slovenistika na Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v premenách. *Philologica LXXIII. Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, pp. 79 – 88.

- KULIHOVÁ, A., 2014. Od srbochorvátčiny k chorvátčine a srbčine. – *Philologica LXXIII. Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, pp. 73 – 78.
- ONDRUŠ, Š.; HUŤANOVÁ, J., 1993. Slovanské filológie. Porovnávacía jazykoveda a porovnávacía literárna veda. – *Slavistika na Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave*. Bratislava: Stimul, pp. 2 – 23.
- PANČÍKOVÁ, M., 2014. Polonistika a jej kontakty. – *Philologica LXXIII. Zborník Filozofickej fakulty Univerzity Komenského*. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, pp. 65 – 71.

BULGARIAN STUDIES AS ONE OF THE SLAVIC STUDIES AT THE FACULTY OF ARTS OF COMENIUS UNIVERSITY IN BRATISLAVA

Abstract. The authors of the paper present the establishment and development of Slavic Studies and in particular Bulgarian Studies at the Faculty of Arts of Comenius University in Bratislava. Their history begins in 1921 with the Seminar of Slavic Philologies and continues in the Department of Slavic and Indo-European Studies, founded in 1964. The paper traces the traditions of the study of Bulgarian, Polish, Slovenian, Serbian and Croatian languages and cultures, as well as the opportunities for their study at the Department of Slavic Studies today. The paper focuses on the process of establishing Bulgarian Studies as a major and traces its current status – the study programmes, the compulsory and compulsory elective courses, the academic staff, etc. The article is dedicated to the 60th anniversary of the Department of Slavic Studies, the 100th anniversary of the birth of its founder Prof. Šimon Ondruš and the 100th anniversary of Polish Studies, which will be commemorated in the academic year 2024/2025.

Keywords: Bulgarian Studies; Polish Studies; Slovene Studies; Serbian Studies; Croatian Studies; Department of Slavic Studies; Faculty of Arts; Comenius University in Bratislava

Dr. Miglena Mihaylova-Palanska

ORCID iD 0000-0002-2278-6943

Department of Slavic Studies

Faculty of Arts

Comenius University in Bratislava

2, Gondova St.

811 02 Bratislava 1, Slovakia

✉ E-mail: miglena.palanska@uniba.sk

M.A. Natália Šťastná

ORCID iD 0009-0008-2704-3592

Department of Slavic Studies

Faculty of Arts

Comenius University in Bratislava

2, Gondova St.

811 02 Bratislava 1, Slovakia

✉ E-mail: suplatova10@uniba.sk